

Manhatan

Rob Ruggenberg

Querido, Amsterdam, 2009, 285 p., 14.95 euro

Rob Ruggenberg en Simone Van der Vlucht behoren tot de nieuwe generatie auteurs die de historische roman terug op de kaart plaatsen.

Manhatan, speelt zich af in de zeventiende eeuw toen de Nederlanders de kolonie Nieuw-Nederland stichtten die het eiland Manhatan omvatte met daarop het stadje Nieuw-Amsterdam. Willem Kieft was er directeur-generaal tussen 1638 en 1647. Over de wrede strijd die hij voerde met de inheemse indianenbevolking, is niet zoveel bekend.

Rob Ruggenberg vermengt in zijn historische roman op een handige manier feit en fictie. Hoofdfiguur is Peye, een arme jongen uit Amsterdam. Zijn moeder komt als prostituee aan de kost. Ze kunnen met moeite het hoofd boven water houden. Toevallig verneemt Peye de naam van zijn vader: Willem Kieft. Het bezoek aan de rijke familie Kieft levert alleen meer narigheid op. Peye vlucht hals over kop naar de nieuwe wereld maar de 'Bonte Speg' vergaat voor de kust van de nieuwe wereld. Peye wordt als een van de weinigen gered door het indianenmeisje Waupatukway. Later leert hij ook Manuel Congo kennen, een zwarte slaaf.

De kennismaking met Nieuw-Nederland is hard en onaangenaam. Als Peye zijn vader Willem Kieft ontmoet en hem de ring met het wapenschild van de familie laat zien, wordt hij pas voorgoed een 'persona non grata'. Een andere overlevende schuift hem trouwens de scheepsramp in de schoenen; Kieft houdt Peye als knechtje nauwlettend in het oog. Peye zelf moet machteloos toezien hoe de indianengemeenschap onbarmhartig afgemaakt wordt.

Ruggenberg bekijkt de kolonisatie vanuit een hedendaags standpunt. De rechten van de autochtone bevolking en van de zwarte minderheid komen heel uitdrukkelijk ter sprake.

De verhalen van Peye, Waupatukway en Manuel worden in elkaar geweven. Via flashbacks leren we ook het verleden van de personages en hun persoonlijke problematiek kennen.

Voor Peye krijgt het verhaal een tragisch einde. Omdat hij misschien wel de belangrijkste identificatiefiguur is voor de jonge lezer, maakt dit de lectuur van het boek vrij confronterend en ontvucherend. Waupatukway en Manuel redden het voorlopig wel.

Ruggenberg herschrijft een stuk geschiedenis. Hij toont goed aan dat er van 'political correctness' bij de aanvang van de kolonisatie weinig sprake was. De kerkelijke en de politieke machthebbers deelden meestal dezelfde bittere vooroordelen. Niet alle blanken zijn even harteloos, maar bij de meesten overheerst toch de angst voor het

andere en het vreemde.

Manhattan is een bijzonder spannend boek dat de jonge lezers meeneemt voor een leerrijke maar ook ontnuchterende reis naar het verleden.

Rita Ghesquiere